

Затверджено
на засіданні Комітету
16 січня 2019 р.

ЗВІТ
про роботу Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю за період дев'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання (вересень 2018 року – січень 2019 року)

Впродовж дев'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання членами Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю (далі – Комітет) та працівниками його секретаріату було здійснено роботу з підготовки і проведення **9** засідань Комітету, на яких розглянуто **27** питань.

**I. РОБОТА КОМІТЕТУ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ
ЗАКОНОПРОЕКТНОЇ ФУНКЦІЇ**

1. За результатами попереднього розгляду законопроектів на засіданнях Комітету подано до Верховної Ради України 4 висновки до законопроектів, з опрацювання яких Комітет визначений головним. З них рекомендовано:

прийняти за основу та в цілому – 1 законопроект;

прийняти у другому читанні і в цілому – 1 законопроект;

повернути на доопрацювання ініціаторам – 1 законопроект;

зняти з розгляду як такий, що втратив актуальність – 1 законопроект.

Попередні висновки до **10** проектів законодавчих актів подані до відповідних парламентських комітетів, що визначені головними з їх опрацювання.

2. На пленарних засіданнях Верховної Ради України розглянуто 6 проектів законодавчих актів, з підготовки яких Комітет визначено головним. З них:

- прийнято 4 закони України та 1 Постанову ВРУ, а саме:

1) Закон України від 18 вересня 2018 року № 2542-VIII "Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення соціального захисту окремих категорій осіб із числа жертв нацистських переслідувань та політичних репресій" (законопроект за реєстр. № 3815-д, поданий народними депутатами України – членами Комітету О.Третьяковим, Ю-Б.Шухевичем, М.Бурбаком, Г.Загорієм, Є.Рибчинським, М.Гаврилюком, а також народними депутатами України М. Кобцевим та В. Яніцьким).

Метою закону є посилення соціального захисту окремих категорій осіб із числа жертв нацистських переслідувань та політичних репресій.

З цієї метою законом:

1) надано колишнім неповнолітнім та малолітнім в'язням концентраційних таборів (особам, на яких поширюється дія статей 6¹ та 6² Закону України "Про жертви нацистських переслідувань") право (без урахування сукупного доходу сім'ї):

- на безоплатний проїзд усіма видами міського та приміського пасажирського транспорту;

- на пільговий проїзд залізничним, морським, річковим транспортом, автобусами приміських і міжміських маршрутів міжобласного сполучення;

- на безоплатне забезпечення ліками;

- на пільги з оплати за користування житлово- комунальними послугами;

2) надано особам, реабілітованим відповідно до Закону України «Про реабілітацію жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років», із числа тих, яких було піддано репресіям у формі позбавлення волі чи примусового безпідставного поміщення до психіатричного закладу, право на одержання соціальних гарантій, передбачених для учасників бойових дій, а визнаним особами з інвалідністю із числа таких осіб – для осіб з інвалідністю внаслідок війни;

3) внесено зміни до Кодексу законів про працю України, Житлового кодексу Української РСР, законів України «Про відпустки», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про житловий фонд соціального призначення» в частині надання особам, реабілітованим відповідно до Закону України «Про реабілітацію жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років» із числа тих, яких було піддано репресіям у формі позбавлення волі чи примусового безпідставного поміщення до психіатричного закладу, права на додаткові відпустки, на пільгове одержання житла, на 100% оплату лікарняних листків, як це передбачено для учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни.

2) Закон України від 2 жовтня 2018 року № 2581-VIII «Про внесення зміни до деяких законодавчих актів України щодо застосування терміну «особа з інвалідністю» та похідних від нього» (законопроект за реєстр. № 8358, поданий народними депутатами України – членами Комітету О.Третьяковим, М.Бурбаком, Г.Загорієм, М.Гаврилюком Ю-Б.Шухевичем, Є.Рибчинським).

Законом внесено зміни до 75 нормативно-правових актів та приведено їх у відповідність до офіційного перекладу Конвенції про права осіб з інвалідністю і Факультативного протоколу до неї в частині заміни слів «інвалід», «дитина-інвалід», «інвалід з дитинства», «інвалід війни» в усіх відмінках і числах відповідно словами «особа з інвалідністю», «дитина з інвалідністю», «особа з інвалідністю з дитинства» та «особа з інвалідністю внаслідок війни» у відповідних відмінках і числах.

3) Закон України від 6 грудня 2018 року № 2640-VIII «Про внесення зміни до статті 6 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" щодо посилення соціального захисту учасників боротьби за незалежність України у XX столітті» (законопроект за реєстр. № 8519, поданий народними депутатами України Ю.Б.Шухевичем, О.Третьяковим, М.Бурбаком, Г.Загорієм, С.Рибчинським, М.Гаврилюком, А.Білецьким, О.Петренком).

Законом приведено пункт 16 статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» у відповідність до норм Закону України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті», посилено соціальний захист учасників боротьби за незалежність України у XX столітті шляхом надання статусу учасника бойових дій особам, які брали участь у всіх формах збройної боротьби за незалежність України у XX столітті у складі Української повстанської армії, Української повстанчої армії отамана Тараса Боровця (Бульби) "Поліська Січ", Української народної революційної армії (УНРА), Організації народної оборони "Карпатська Січ", Української військової організації (УВО), збройних підрозділів Організації українських націоналістів і відповідно до Закону України "Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті" визнані борцями за незалежність України у XX столітті. Порядок надання статусу учасника бойових дій зазначеним особам встановлюється Кабінетом Міністрів України".

Закон набере чинності з 26.03.2019;

4) Закон України від 17 січня 2019 року "Про соціальні послуги" (законопроект за реєстр. № 4607, поданий Кабінетом Міністрів України).

Закон регулює правовідносини щодо надання соціальних послуг особам, які відносяться до вразливих груп населення або перебувають у складних життєвих обставинах, та за результатом визначення потреб.

Закон визначає базові соціальні послуги, надання яких гарантується органами місцевого самоврядування та міськими і районними держадміністраціями. Такі послуги надаватимуться на професійній основі. На непрофесійній основі, тобто, без проходження навчання та дотримання державних стандартів, соцпослуги зможуть надавати фізичні особи тільки членам своїх сімей (йдеться, зокрема, про осіб з інвалідністю першої групи, дітей з інвалідністю тощо).

Закон буде введений в дію з 01.01.2020.

5) Постанову Верховної Ради України від 22 листопада 2018 року № 2624-VIII «Про призначення Фріз І.В. на посаду Міністра у справах ветеранів України»;

-відхилено та знято з розгляду 1 законопроект (реєстр. № 9323).

3. Верховною Радою прийнято також 1 закон України, співавтором якого є народний депутат України – член Комітету: Закон України від 6 вересня 2018 року № 2539-VIII «Про внесення зміни до статті 149 Кримінального кодексу України щодо приведення у відповідність з міжнародними стандартами (законопроект за реєстр. № 6243, поданий н.д. І.Луценко, О.Третьяковим та ін.).

II. РОБОТА КОМІТЕТУ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНТРОЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ

1. В межах виконання контрольної функції Комітету на його засіданнях були заслухані такі питання:

1) 19 вересня 2018 року:

- інформація Міністерства фінансів України щодо суми коштів, які передбачені на 2019 рік для забезпечення житлом учасників АТО/Заходів та учасників бойових дій та території інших держав;

2) 17 жовтня 2018 року:

- про стан реалізації Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури реабілітації жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років» від 13 березня 2018 року № 2325-VIII;

- щодо результатів виконання бюджетних програм в частині соціального захисту окремих категорій осіб за 9 місяців 2018 року;

3) 7 листопада 2018 року:

- оперативна інформація щодо стану реалізації Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури реабілітації жертв репресій комуністичного тоталітарного режиму 1917-1991 років» від 13 березня 2018 року № 2325-VIII;

- оперативна інформація щодо результатів виконання бюджетних програм в частині соціального захисту окремих категорій осіб;

4) 21 листопада 2018 року:

- про розгляд звернення учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни з числа внутрішньо переміщених осіб Шевцова О.В. щодо реалізації права на отримання грошової компенсації за належне для отримання жиле приміщення;

5) 19 грудня 2018 року:

- про стан реалізації у 2018 році бюджетних програм з питань соціального захисту учасників антитерористичної операції, Революції Гідності та осіб з інвалідністю, головним розпорядником яких визначено Міністерство соціальної політики України.

2. Відповідно до пункту 2 частини першої статті 27 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» та частини першої статті 156 Регламенту Верховної Ради України Комітетом подано пропозиції до проекту Закону

України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» (реєстр. № 9000 від 15.09.2018) для підготовки розгляду зазначеного законопроекту у першому читанні, а саме:

1) граничний обсяг видатків за бюджетною програмою по КПКВК 2511120 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей осіб, визначених абзацами 5-8 пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I-II групи, яка настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, визначених пунктами 11-14 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов» збільшити на 144 854,7 тисяч гривень до 450 000,0 тисяч гривень;

2) граничний обсяг видатків за бюджетною програмою по КПКВК 2511190 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, та визнані особами з інвалідністю внаслідок війни III групи відповідно до пунктів 11-14 частини другої статті 7 або учасниками бойових дій відповідно до пунктів 19-20 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов» збільшити на 275 000,0 тисяч гривень до 300 000,0 тисяч гривень;

3) граничний обсяг видатків за бюджетною програмою по КПКВК 2511200 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для сімей учасників бойових дій на території інших держав, визначених у абзаці першому пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», для осіб з інвалідністю I-II групи з числа учасників бойових дій на території інших держав, інвалідність яких настала внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, пов'язаних з перебуванням у цих державах, визначених пунктом 7 частини другої статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та які потребують поліпшення житлових умов» збільшити на 50 000,0 тисяч гривень до 250 000,0 тисяч гривень.

4) передбачити видатки на утримання Міністерства у справах ветеранів України за новою бюджетною програмою «Керівництво та управління у справах

ветеранів України», головним розпорядником за якою визначити Міністерство у справах ветеранів України, відповідальним виконавцем – Апарат Міністерства у справах ветеранів України, з обсягом видатків за загальним фондом 260 451,4 тис. грн, з них:

видатки споживання – 233 024,4 тис. грн, з них оплата праці – 205 011,2 тис. грн, оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 6 071,8 тис. грн.;

видатки розвитку – 27 427,0 тис. грн.

Зазначені пропозиції не були враховані під час прийняття Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік», проте постановою КМУ від 28 листопада 2018 року № 986 Мінфіну дано доручення щодо передбачення видатків, необхідних для утримання Міністерства у справах ветеранів.

3. Реагуючи на проблеми, порушені у зверненнях громадян, які потребували системного врегулювання, Комітетом були підготовані та направлені такі звернення:

1) до Кабінету Міністрів України (лист № 04-35/17-814 (195702) від 21 вересня 2018 року) - щодо приведення норм Порядку та умов надання державної цільової підтримки деяким категоріям громадян для здобуття професійно-технічної та вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2016 р. № 975, у відповідність до законів України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» і «Про вищу освіту» в частині забезпечення права дітей учасників бойових дій, які навчаються у вищих навчальних закладах, на безоплатне проживання у гуртожитку;

2) До Міністерства соціальної політики України (лист № 04-35/17-793 (185159) від 6 вересня 2018 року) - щодо вжиття заходів для припинення практики витребування від учасників антитерористичної операції оригіналу довідки згідно з додатком 1 до Порядку № 413 для розгляду питання постановки на квартоблік та про необхідність внести відповідні зміни до постанови Ради Міністрів УРСР і Укрпрофради від 11 грудня 1984 року № 470;

3) До Київської міської та обласних рад (лист № 04-35/17-792 (185156) від 6 вересня 2018 року) - щодо надання всебічної допомоги при поданні документів для взяття на облік громадян, що потребують поліпшення житлових умов учасникам АТО, іншим ветеранам війни та членам сімей загиблих.

За результатами аналізу звернень учасників АТО/Заходів направлено до Міністерства соціальної політики України (лист № 04-35/13-863 (209554) від 8 жовтня 2018 року) пропозиції до проекту постанови КМУ "Про внесення змін до постанови Ради Міністрів УРСР і Укрпрофради від 11 грудня 1984 року № 470 та постанови Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2018 р. № 280" з метою врегулювання у ньому таких питань:

1) подання учасниками антитерористичної операції для взяття на квартоблік не оригіналу, а копії довідки про безпосередню участь особи в антитерористичній

операції, забезпеченні її проведення і захисті незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України;

2) усунення неузгодженості між вимогами щодо перебування на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб, які передбачені при постановці на кварталоблік та при виплаті грошової компенсації;

3) унеможливлення вимагання документів, непередбачених Порядком виплати грошової компенсації та Правилами обліку № 470;

4) приведення норми підпункту 5 пункту 7 Порядку виплати грошової компенсації в частині подання «копії постанови військово-лікарської комісії» до положень відповідних нормативно-правових актів, які регулюють питання військово-лікарських комісій;

5) врегулювання проблемних питань виплати грошової компенсації у разі придбання будинку разом із земельною ділянкою;

6) забезпечення одержання довідки про перебування в Єдиному державному автоматизованому реєстрі осіб, які мають право на пільги, яка передбачена абзацом дев'ятим пункту 18 Правил обліку № 470, шляхом обміну інформацією між відповідними органами.

III. РОБОТА КОМІТЕТУ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ФУНКЦІЇ

1. 22 листопада 2018 року Верховною Радою України підтримано подання Уряду про призначення Міністра у справах ветеранів України (Постанова Верховної Ради України № 2624-VIII).

На виконання зазначеної Постанови 28 листопада 2018 року Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 986 «Питання діяльності Міністерства у справах ветеранів України», якою визначено перелік конкретних заходів, необхідних для утворення зазначеного Міністерства, встановлено терміни прийняття нормативно-правових актів, необхідних для забезпечення його функціонування, та органи влади, відповідальні за їх підготовку. На засіданні Комітету 5 грудня 2018 року та 16 січня 2019 року Міністр у справах ветеранів України Фріз І.В. поінформувала членів Комітету про стан реалізації вказаної постанови Кабінету Міністрів України.

2. 12 листопада 2018 року заступник Голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів та осіб з інвалідністю Гаврилюк М.В. провів у приймальні Верховної Ради України особистий прийом громадян, під час якого було прийнято 11 відвідувачів – жителів Вінницької, Київської, Харківської областей та м. Києва.

Звернення Комітету з порушених у ході прийому питань були невідкладно направлені для розгляду до відповідних органів державної влади і місцевого самоврядування.

3. 27 листопада 2018 року керівник секретаріату Комітету Шамбір Наталія Василівна взяла участь у засіданні першого етапу київського Форуму «Велика столиця – 2019» на тему «Вирішення соціальних та інших питань ветеранів та внутрішньо переміщених осіб в місті Києві». Вона виступила з інформацією про результати роботи у сфері соціального захисту ветеранів.

У Форумі взяли участь представники КМДА, Святошинської райдержадміністрації, ветеранських організацій учасників АТО міста Києва.

У своїх виступах представники громадських організацій подякували Комітету за врегулювання, зокрема, питання надання цільової підтримки для здобуття освіти ветеранам, яким виповнилося більш ніж 23 роки, за доступність Комітету для ветеранів, за наполегливу роботу по створенню Міністерства у справах ветеранів України.

4. Протягом дев'ятої сесії народні депутати України – члени Комітету та працівники секретаріату взяли участь у таких заходах:

- круглому столі на тему: «Реформування системи реабілітації та визначення групи інвалідності громадян України» (21 вересня 2018 року, Комітет ВРУ з питань охорони здоров'я);

- засіданні Соціальної Ради України (1 жовтня 2018 року, Рада організації ветеранів України);

- науково-практичній конференції, присвяченій розвитку ветеранського руху в Україні (2 жовтня 2018 року, Держслужба у справах ветеранів);

- круглому столі на тему: «Доцільність передачі окремих медичних закладів від силових відомств, Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України до Міністерства України у справах ветеранів» (3 жовтня 2018 року, Комітет ВРУ з питань охорони здоров'я);

- круглому столі на тему: «Надання бійцям-добровольцям України всеукраїнського статусу» (19 жовтня 2018 року, Комітет ВРУ з питань запобігання і протидії корупції.);

- науково-практичній конференції на тему: «Деменція. Проблеми. Реалії. Співпраця» (29 жовтня 2018 року, ГО «Турбота про літніх в Україні»).

5. Народні депутати України – члени Комітету та працівники секретаріату брали також участь у роботі колегій, семінарів, конференцій, симпозіумів та інших заходів з питань, що відносяться до предметів відання Комітету, зокрема:

- Ради у справах осіб з інвалідністю при Кабінеті Міністрів України;

- Колегії Міністерства соціальної політики України;

- Ради з координації роботи щодо надання волонтерської та благодійної допомоги при Міністерстві соціальної політики України;

- Міжвідомчої комісії з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій та виплати одноразової грошової допомоги в разі загибелі (смерті) або інвалідності волонтера і деяких інших категорій осіб відповідно до Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” (при Державній службі України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції);

- Міжвідомчої комісії з питань встановлення факту отримання особами поранень чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних від вибухових речовин, боєприпасів і військового озброєння на території проведення антитерористичної операції (при Державній службі України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції);

- експертної групи Фонду соціального захисту інвалідів з розгляду документів щодо протезування та/або ортезування учасників АТО, які втратили функціональні можливості кінцівок;

- робочої групи при Міністерстві соціальної політики України з проведення огляду видатків бюджету у сфері соціальної політики в частині забезпечення соціальної, трудової та професійної реабілітації осіб з інвалідністю тощо.

6. За звітний період у Комітеті опрацьовано близько 550 звернень громадян і громадських організацій та 3 запити на публічну інформацію.

Питання організаційного забезпечення секретаріатом законотворчої, інформаційної та іншої фахової діяльності Комітету регулярно розглядались на нарадах працівників секретаріату.

Керівник секретаріату Комітету

Наталія ШАМБІР